

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 11P/242/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4616208116
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vlastimil Valkovič
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2017:4616208116.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany samosudcom JUDr. Vlastimilom Valkovičom vo veci starostlivosti súdu o malol. dieťa: N. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matka X. L., nar. XX.XX.XXXX, t.č. bytom Y., H. XXXX/XX, právne zastúpená JUDr. Marianou Pirtánovou, advokátkou so sídlom Partizánske, Jesenského 230/ a otec H. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y., H. XXXX/XX, o návrhu matky na udelenie súhlasu k podaniu žiadosti na zmenu priezviska maloletého dieťaťa, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh zamieťa.
- II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka - matka podala dňa 28.11.2016 na tunajší súd návrh na udelenie súhlasu na podanie žiadosti na zmenu priezviska maloletého dieťaťa, ktorý odôvodnila tým, že dňa XX.XX.XXXX sa znovu vydala a prevzala priezvisko svojho manžela Z. L.. Nemala záujem meniť svojmu synovi priezvisko, avšak odkedy maloletý N. zistil, že ona sa volá L. a jeho "tatino" sa volá L., vypytuje sa, že prečo sa on nevolá tiež L. a domáha sa tiež takého priezviska. Keďže vníma, že na maloletého negatívne vplyva skutočnosť, že má iné priezvisko ako ona a jej manžel, ktorého maloletý vníma ako svojho otca a ktorého nazýva tiež "tatino", rozhodla sa túto záležitosť riešiť. Biologicky otec maloletého so zmenou priezviska z princípu nesúhlasí, pričom mu vôbec nejde o skutočný záujem dieťaťa. Biologický otec dieťaťa o maloletého nejaví skutočný záujem. Neinformuje sa na jeho zdravotný stav, nezaujíma sa o jeho aktivity v materskej škole, krúžky, ani sa okrem platenia výživného nijakým iným spôsobom nepodieľa na jeho starostlivosti. Zdôrazňuje však, že výživné neuhrádza riadne a včas a ona ho musí na úhradu výživného opakovane vyzývať a až po tom čo ho upozorní na to, že neplatenie výživného môže mať pre neho negatívne dôsledky, výživné uhradí. Aj v súčasnosti je v omeškaní s úhradou výživného na maloletého N.. Podľa jej názoru výživné na maloletého N. platí len z dôvodu, aby sa vyhol trestnému stíhaniu, nakoľko už bol v minulosti trestne stíhaný. Biologický otec nemá záujem stretávať sa s maloletým N.. Od rozvodu manželstva sa stretol s maloletým trikrát (12.07.2015, 16.07.2015 a 16.04.2016 alebo 17.04.2016). Odporca sa s maloletým naposledy stretol pred siedmimi mesiacmi a aj to len na približne tri hodinky, pričom zdôrazňuje, že odporca žije v tom istom meste ako maloletý. Vzhľadom k tomu, že sa odporca s maloletým nestretáva, netelefonuje, ani iným spôsobom neudržiava s ním kontakt, došlo k ich vzájomnému odcudzeniu. Maloletý ho nepovažuje ani za svojho biologického otca. Pre maloletého je skutočným otcom jej manžel, ktorého nazýva "tatino" a vníma ich ako plnohodnotnú rodinu. S jej manželom, ktorého ako už vyššie uviedla nazýva "tatino", má vybudovaný veľmi pekný vzťah. Naopak odporca je pre maloletého cudzím človekom, nemá k nemu žiadny vzťah. Touto cestou uvádza, že rozdielnosť priezvisk môže viesť k problémom maloletého dieťaťa v sociálnej interakcii najmä v materskej škole, neskôr v škole, keď je maloleté dieťa nútené odpovedať na nepríjemné otázky rovesníkov, prečo

sa volá inak ako jeho matka, čo môže u maloletého dieťaťa vyvolať zbytočný stres a v extrémnych prípadoch aj problém s vlastnou identitou. Zastáva názor, že je v záujme maloletého, aby došlo k zmene jeho priezviska a to najmä s poukazom na jeho zdravý psychický vývoj. Taktiež poukazuje na to, že so svojim manželom plánujú mať spoločné bábätko, avšak obávajú sa, že maloletý by sa v takomto prípade mohol cítiť odstránený, nakoľko ako jediný by mal rozdielne priezvisko ako jeho matka, "tatino" a jeho súrodenec.

2. Na pojednávaní dňa 17.01.2017 matka uviedla, že na podanom návrhu na udelenie súhlasu k zmene priezviska z priezviska "Z." na priezvisko "L." trvá naďalej, dôvody pre ktoré podala návrh naďalej trvajú, ona 1,5 roka žije v spoločnej domácnosti s manželom Z. L., dňa XX.XX.XXXX uzatvorili manželstvo, v spoločnej domácnosti s nimi žije mal. N., ktorý pokladá jej manžela za biologického otca. Biologický otec si plní len vyživovaciu povinnosť, s maloletým sa vôbec nestretáva, nespoznáva ho, okrem toho ona aktuálne aj z manželského vzťahu očakáva narodenie maloletého dieťaťa, kde by mal predpokladaný pôrod byť dňa 14.09.2017. Trvá na tom, že od rozvodu sa otec stretol s maloletým trikrát, a to 12.07.2015, 16.07.2015 a 16. alebo 17.04.2016. S manželom žije na adrese H., číslo nevie, nakoľko sa presťahovali, je to bytovka - 3 izb. byt. Manžel s návrhom na zmenu priezviska súhlasí, je stotožnený s tým, že maloletý bude niesť jeho priezvisko, má maloletého N. veľmi rád, berie ho ako vlastné dieťa, berie ho do MŠ, z MŠ, sprevádza ho k lekárovi, jeho rodina ho akceptuje ako vnuka. Maloletý sa sám od seba pýta prečo nie je L., že ich vníma ako rodinu a prečo sa volajú rozdielne, t.j. ako tatino. Maloletý navštevuje MŠ Y., I. Q. maloletého neposiela výživné včas, často sa stávalo, že ho musela obháňať po meste a výživné jej dával o 2-3 týždne neskôr ako mal. V čase ako bolo rozvodové konanie jej nedával peniaze na maloletého, až keď mu to nariadil právoplatný rozsudok o rozvode.

3. Otec na pojednávaní dňa 17.01.2017 uviedol, že s návrhom určite nesúhlasí, to čo povedala navrhovateľka ohľadne výživného, má v telefóne screen, kde ju vyzýval aby si prišla pre výživné, s tým že oznámila, že nebude chodiť pre výživné, že jej to má posielat' na účet. Naposledy ako bol s maloletým a to v októbri - septembri 2016, nie ako sa uvádza v návrhu, pričom spolu boli asi 10-15 minút, on maloletého vídava aj keď je v MŠ, nechodí za ním cielene, ale keď ide okolo MŠ tak sa pozrie či tam je alebo nie, on sa s ním aj rozpráva, čo by mohol potvrdiť aj maloletý, v jednom prípade po škôlke chcel ísť s ním aj domov. On synáčika veľmi ľúbi, miluje ho. A keď sa telefonicky pýta na syna ako sa má, jediná odpoveď je že dobre, pričom kontakt jeho a matky je len cez Facebook alebo sms, inak telefón nezdvihne, záujem o maloletého prejavuje, aj v MŠ sa učiteľiek pýta ako sa má, nakoľko v MŠ, ktorú maloletý navštevuje má svoju tetu, ktorá je učiteľka a tá mu vždy podá správu o maloleťom. On už dlhšiu dobu pracuje mimo územia SR a to už skoro jeden rok, na územie SR chodí každý víkend alebo každý druhý víkend. Vyživovaciu povinnosť pokiaľ neuhrádzal on osobne, bola plnená prostredníctvom krstného otca maloletého J. K., ktorý odovzdával matke fyzicky peniaze.

4. Svedok Z. L. na pojednávaní dňa 17.01.2017 uviedol, že v spoločnej domácnosti s navrhovateľkou žijú už cca dva roky, pričom manželmi sú od októbra 2016, s nimi v spoločnej domácnosti žije aj mal. N. Z.. Majú dobré vzťahy s maloletým, považuje ho za biologického otca, keďže svojho biologického otca takmer nestretáva, oslovuje ho ocino, má k nemu vytvorené citové väzby. Ďalej uviedol, že je zamestnaný v ZKW Krušovce. Naposledy kedy otec navštívil maloletého za jeho prítomnosti bolo minulý rok v januári keď si išiel maloletý pre darčeky. Myslí si, že nedávno chcel otec maloleťmu dať darčeky na Vianoce, t.j. pred dvomi týždňami, bolo to však v nedeľu a nemali čas sa s ním stretnúť, manželka chcela aby sa stretli večer, potom už otec neodpisoval. Je pravda, že s manželkou očakávajú narodenie maloletého dieťaťa.

5. Kolízny opatrovník v záverečnom stanovisku uviedol, že sa pridriava písomne podanej správy zo dňa 13.12.2016, kde uviedol, že nakoľko zmena priezviska pre maloleťé dieťa je podstatná zmena a vec súvisiaca s výkonom rodičovských práv a povinností oboch rodičov a vzhľadom na to, že maloleťé dieťa, v tomto prípade nie je schopné adekvátne vyjadriť samostatne svoj názor, aj vzhľadom k svojmu veku, majú za to, že takáto zmena nie je len formálnym úkonom, ale do značnej miery ide o skutočný zásah do identity malol. dieťaťa a môže mať určitý dopad na jeho ďalší vývin. S poukazom na to, že mal. dieťa bolo do značnej miery vystavené stresovej situácii pri samotnom rozvode rodičov, matka uzatvorila nové manželstvo, ktoré je však zatiaľ krátkotrvajúce, preto nie je možné v danom čase zhodnotiť jeho stabilitu a perspektívu a otec si t.č. plní vyživovaciu povinnosť voči maloleťmu a prejavuje o neho záujem, aj keď nie v dostatočnej miere, doporúčili návrh matky na zmenu priezviska zamietnuť.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, svedka, oboznámením sa so spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

7. Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 11P/92/2015 zo dňa 28.05.2015 bolo manželstvo účastníkov X. Z. a H. Z. rozvedené a na čas po rozvode bol mal. N. zverený do osobnej starostlivosti matky a súd zaviazal otca prispievať na výživu maloletého sumou 80 eur mesačne a zároveň upravil styk otca s maloletým tak, že je oprávnený stretávať sa s ním každý druhý víkend v sobotu v nepárny týždeň v čase od 10,00 hod. do 18,00 hod., ktorý rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 22.06.2015.

8. Matka dňa 22.10.2016 uzatvorila manželstvo s Z. L., s ktorým ako aj maloletým žijú v prenajatom 1 izbovom veľkometrážnom byte v Y. na ul. J. S. XXXX/XX, navrhovateľka je t.č. nezamestnaná, bude poberateľkou podpory v nezamestnanosti, pričom manžel pracuje v ZKW Krušovce ako skladník. Maloletý N. navštevuje MŠ I. v Y.. Navrhovateľka s manželom - Z. L. žijú v spoločnej domácnosti dva roky.

9. Podľa § 35 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrhu niektorého z rodičov súd.

10. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia mal. dieťaťa, ktorí spolu nežijú môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí ktorému s rodičov zverí mal. dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

11. Podľa § 40 ods. 3 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o mene alebo priezvisku maloletého dieťaťa, alebo ak žiadny z rodičov nie je známy, určí meno, alebo priezvisko súd.

12. Podľa § 41 ods. 3 Zákona o rodine na zmenu mena alebo zmenu priezviska mal. dieťaťa staršieho ako 15 rokov sa vyžaduje jeho súhlas.

13. Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, má právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

14. Podľa § 38 ods. 1, 2 CMP ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

15. So zmenou priezviska musí súhlasiť druhý rodič dieťaťa, pokiaľ nenastanú prípady, kedy sa súhlas nevyžaduje. Výnimočne môže nesúhlas druhého rodiča nahradiť súd v konaní o vyslovení súhlasu so zmenou priezviska maloletého. Musí mať však za preukázané, že pre takéto nariadenie súhlasu existujú dôležité dôvody, napríklad že rodič, ktorého priezvisko dieťa nosí si neplní alebo neplnil svoje povinnosti k dieťaťu, nejaví o neho záujem a stratil k nemu zrejme citový vzťah, tak, že nie je v záujme dieťaťa prehlbovať pocit spolupatričnosti k tomuto rodičovi. Súd zvažuje aj to, koho priezvisko má dieťa nosiť v budúcnosti, aké sú ich vzájomné citové väzby, či tento vzťah vykazuje známky stability

16. S poukazom na horeuvedené skutočnosti súd mal za preukázané, že návrh matky nie je dôvodný, a to z dôvodu, že súd udelí súhlas na podanie žiadosti jedným z rodičov (proti vôli druhého rodiča) na zmenu priezviska len vtedy, ak sú závažné dôvody, pričom takýmito dôvodmi sú predovšetkým dôvody ak si rodič, ktorého priezvisko dieťa má, neplní svoje povinnosti voči dieťaťu, neprejavuje oň záujem a zrejme stratil k nemu citový vzťah alebo z iného vážneho dôvodu nie je v záujme ďalšej výchovy dieťaťa aby sa u neho udržoval a prehlboval pocit spolupatričnosti s týmto rodičom. V prejednávanej veci bolo preukázané, že otec aj v poslednej dobe prejavuje o mal. N. rodičovský záujem, vyvíja snahu o stretávanie s ním, riadne si plní vyživovaciu povinnosť, preto nemožno konštatovať, že otec by si neplnil svoje rodičovské povinnosti k synovi alebo neprejavoval oň záujem. I keď z dokazovania v tejto právnej

veci je zrejmé, že otec posledný rok čo sa týka stretávania sa s maloletým dieťaťom tento styk nie je vo veľkej intenzite, o snahe otca na stretávaní svedčí aj tá skutočnosť, že aj počas vianočných sviatkov prejavil záujem o styk s dieťaťom a má stále snahu sa s maloletým stretávať. Z postoja otca naďalej vyplýva snaha o zachovanie sociálnych a rodinných väzieb a za týchto okolností, najmä keď sa mal. dieťa nemalo možnosť k tejto skutočnosti vyjadriť vzhľadom k psychofyzickému veku dieťaťa, by vyhovením návrhu matky došlo k hrubému a ničím neodôvodnenému zásahu do rodičovských práv otca. Na záver súd poukazuje na skutočnosť, že k podaniu návrhu matkou na súd došlo len niekoľko dní (37) po tom čo uzatvorila nové manželstvo s Z. L. a prijala priezvisko svojho terajšieho manžela. Krátkodobé trvanie súčasného manželského zväzku matky dieťaťa nemôže poskytnúť dostatočné záruky na konštatovanie stability tohto manželského zväzku a to aj napriek skutočnosti, že matka s manželom v partnerskom zväzku žila cca po dobu dvoch rokov. Skutočnosť, že matka prijala priezvisko svojho terajšieho manžela a s ohľadom na túto skutočnosť jej snaha smeruje k zmene priezviska maloletého N., nie je v danom prípade takým závažným dôvodom, pre ktorý by maloletý N. nemal niesť priezvisko svojho otca, ktorý sa o neho zaujíma a riadne si plní vyživovaciu povinnosť. S poukazom na to, že nemožno konštatovať existenciu takých dôvodov, ktoré by odôvodňovali tak závažný zásah do rodičovských práv otca akou je zmena priezviska, súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

17. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, nakoľko žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.